

clasa noastră, *Virgiliu*, fiul maiorului, ne opri o clipă dorind a ne vorbi. «Iubiți camarazi — zise el — a-ți auzit la serbarea dela 28 Noembrie peripețiile războiului nostru de neatârnare, și cum s'a asaltat Plevna. La 28 Noembrie tot într'o iarnă grea ca și cea de acuma părinții noștri s'au luptat cu vitejie pe un ger grozav și au pus mâna pe cuibul Turcilor. Nouă nu ne este dat încă să luptăm pentru mărirea patriei noastre. Cine știe când vom fi chemați să ne arătăm vitejia noastră. Dar ceace putem noi să facem este să provocăm la război pe... elevii școalei co-

merciale, care-s tot un fel de turci, căci de atâta vreme ne tot ieau peste picior, ne batjocoresc și își râd mereu de noi. Noi, firește, suntem mai mici, mai slabi, dar vom fi mai mulți dacă ne vom alia cu cei din clasa a cincea și cu alții. Astfel propun ca alianța *ofensivă* și *defensivă* să o facem cu cei din a cincea, apoi să trimetem turcilor dela comercială mâne un *ultimat* și provocarea. Câmpul de război să fie lângă pădurea orașului, Duminecă după amiazi. Trăiască deci războiul cu zăpadă!»

Un urrra mereu acoperi cele din urmă cuvinte ale lui *Virgiliu*... semn ca i s'a primit propunerea...

Numai decât eșim în curte, ținem calea celor din clasa a cincea, prietinii noștri cei mai buni din liceu, care eșiră ceva mai târziu, le spunem

hotărârea noastră, lucru care se înțelege se primi cu urale sgomotoase : *alianța era făcută*.

A doua zi opt soli de-ai noștri, patru din clasa a cincea și patru din a noastră, se prezentară înaintea școalei comerciale și printre gratiile gardului le spuse elevilor că sunt niște barbari, ca turcii, față de noi, le adresară porecle de generali turci ca : Osmanpașa, Muktarpașa,... îl infuriară și-i poftiră — dacă au curaj — pe Duminecă la război.

Odată scoși din pepeni, ne amenințară că ne vor întoarce ei cojocui dacă vrem război, în fine însă primiră provocarea pentru Duminecă.

Un ceriu limpede, ger mai domol, zăpada mai apoasă. Încă de pe la 10 înainte de amiazi ne adunăm lângă păduricea orașului și ne alegem generali și comandanți, consiliu de război, din cei mai pricepuți, ne împărțim armata și serviciile de făcut.

Pe *Mihai Iancu* cel puternic și spătos îl alegem de generalisim al armatei noastre românești, iar Turcii dela comercială își aleseră pe *Stefan Dobrogeanu*, care era cel mai tare în matematică la ei.

Vasilică, fiul inginerului primăriei, adusese un steguleț, pe care-l avea dela serbarea de 10 Mai din anul trecut și pe care-l atârnam de o boată. Și Turcii aduseră unul, căci tata elevului Ioniță Fierăscu, din Strada Lipscăniei, atârna și el la sărbători câte un steguleț la prăvălia lor și unul din aceste Ioniță îl aduse cu sine pentru război.

În fine generalii s'au întrunit pentru ca să se sfătuiască și să facă planul de război, care dură cam multisor, căci spiridușii de băieți de abia își puteau stămpără pofta de luptă. S'a hotărât ca războiul să n'aibă de scop cruzimi și barbarii fără rost, ci totul să se facă cinstit, cu chibzuială și cu socoteală. De aceea s'au înțeles a face un *plan general* și altul *special* și anume :

1. *Planul general*. Turcii vor să treacă Dunărea și să ocupe România ; Românii însă nu vor suferi una ca asta odată cu capul.

2. *Planul special*. Românii năvălesc cu iuțeala maimuțelor în Turcia, bat armatele dușmane și încunjură Plevna pe care o asaltează și bombardează, iar în urmă după o luptă năpraznică o cuprind și o silesc să se predea.

Acest plan fu primit de amândouă părțile fără împotrivire, dar în clipa din urmă generalul turcilor ne întrebă : « Bine, dar unde este Plevna ? » Plevna în adevăr nu exista ; trebuia deci mai întâi făcută.

Această observație eră foarte adevărată. De aceea se hotărî să se amâne războiul pe după amiazi, iar timpul ce mai rămăsese până la prânz să se întrebuințeze pentru zidirea Plevnei și pentru îndeplinirea celorlalte pregătiri de război.

Cu iuțeala fulgerului soldații armatelor dușmane se împrăștiară și

după porunca generalilor se provăzură în câteva minute, care cu lopeți, care cu sape sau cu săniute și potrivit cu planul de război începură a zidi cetatea Plevnei, după un plan pe care *Virgiliu* îl adusese în grabă din biblioteca tatălui său.

O activitate colosală începui acum pe câmpul de război. Generalul *Mihai*, totodată și șef al Statului major, adusese și el o carte din biblioteca tatălui său după care a socotit, că pentru garnizoana din cetate este lipsă de 75 soldați, dintre cari a treia parte, adică 25 de oameni, trebuie să stea în cetate și în jurul ei drept rezervă, apoi că este necesar pentru cei 50 de oameni meniți la apărare de o redută patrată, de 12 pași lungime fiecare la-ture, fiind între fiecare om distanță de câte un pas.

Potrivit acestei «dispo-

mai pitici, prea înalt, făcurăm într'însul un fel de trepte de zăpadă bătută și ici coala câte o gaură pentru aruncarea bombelor de cei mici, iar spre miazăzi o poartă pentru intrare. Giulelele se făcură repede, fiindcă fiecare trebuia să furnizeze câte 50 de bucăți așezate în piramide. Munca aceasta și dorul de a ne război cu zăpadă ne făcui o plăcere deosebită și mulți din ai noștri, care altădată aveau fața ofilită, acum erau cu obraji bujorei. Se înțelege că *consiliul de război* chibzu, că dacă s'ar isprăvi muniția din lăuntru cetății, oamenii rămași

ziții» s'a «*tranzat*» șanțul și apoi ne-am apucat de ridicarea zidurilor cetății și de celelalte *fortificații* necesare.

În timp ce unii ridicau zidurile cetății ceilalți pregăteau bombe și giulele de zăpadă, pe care le așezau în grămezi, în diferite puncte din lăuntru cetății. De oarece zidul eră, pentru unii

fără praf și gloanțe să se aprovizioneze chiar cu materialul ce l'ar rupe din zidurile de zăpadă ale cetății.

Astfel pregătirile fiind gata și soldații oboșiți de muncă precum și amiaza fiind aci, s'a dat voe ostașilor să plece acasă cu ordinul ca îndată după prânz, la semnalul de alarmă, adică la fluieratul trenului la ora 1¹/₂, să se adune pe piața primăriei, ca de acolo cu toții să plece la operațiunile de război.

În timpul mesei însă copii steteau ca pe foc, abia așteptând să se termine cu mâncarea, și numai decât se grăbiră, dornici de luptă, spre piața primăriei.

De aici amândouă *armatele concentrate*, sub comanda generalilor, plecară în ordine la frontiera țarei (adică a orașului), și cântând în cor:

Fii ai României, toți flăcăi de frunte,
 Șoimi de prin Carpați,
 Dunărea cea lată pe-o îngustă punte
 O trec înarmați.
 E bătaie mare,
 Lupta e 'nturbare
 Ș'un glas detunând
 S'aude zicând:
 Arme, arme, arme căutați.
 Arme, arme, arme ne mai dați.

Ajunși aici Românii trecură peste râul de lângă oraș, pe când turcii își luară poziție dincoace de râu. *Liniile de apărare* ale ambelor forțe, adică vânătorii, erau la dreapta și la stânga podului; îndărăt se așezară trupele de ajutor și în urmă coloanele de atac. Deodată se auzi un sunet de trâmbiță, adică semnalul de începerea *ostilităților* din partea Românilor.

Atunci începu mai întâi focul din liniile de apărare și boambe de zăpadă sburau vesele prin aer în coace și în colo, firește fără ca să aducă mari pierderi, fiindcă vânătorii sprinteni se ascundeau bine în dosul copacilor de lângă pădure și a tufișelor de lângă râu.

Generalul *Mihai*, al Românilor, observă îndată și foarte drept, că această luptă, pe loc, nu este altceva decât o risipă zădarnică de muniție și se hotărâ, în urma stăruinții consiliului de război, a comanda *asaltul* podului. Pentru acest scop dete ordin vânătorilor săi a se concentra spre dânsul iar trupelor de ajutor și coloanelor de atac să se arunce asupra podului.

În strigătele nesfârșite de urrra și cu iuțala săgetei năvăliră și trecură podul, neluând în seamă ploaia giulelelor de omăt ale dușmanului, cari vâjăiau și cădeau ca o groază de grindină asupra lor.

La o astfel de bravură Turcii nu putură ținea pept; ci se retraseră

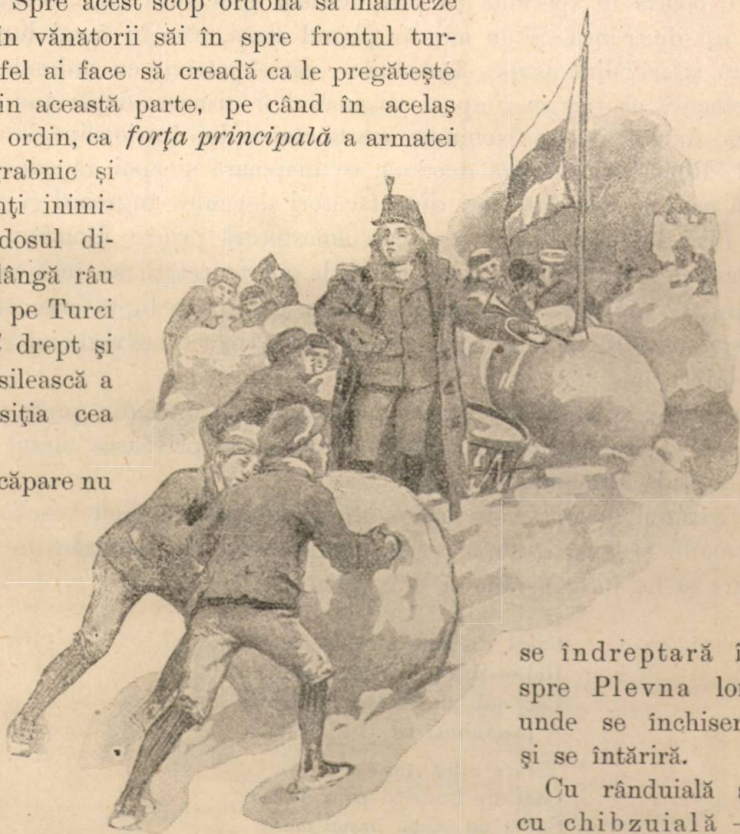
încet — dar luptând mereu — căci și ei erau viteji și bine conduși. Generalul lor făcu tot ce-i fu cu putință ca să respingă pe Români, dar abia după o retragere de vr'o 100 de metrii dela pod putu să-și oprească soldații și să ia eărăși o poziție mai bună.

Generalul Românilor recunoscă numai decât tăria poziției cei noi a dușmanului și hotărâ ca să scoată pe Turci dintr'însa. Spre acest scop ordonă să înainteze o parte din vânătorii săi în spre frontul turcesc și astfel ai face să creadă ca le pregătește un atac din această parte, pe când în acelaș timp dă ordin, ca *forța principală* a armatei să plece grabnic și fără a simți inimicul prin dosul digului de lângă râu și să atace pe Turci în *flancul* drept și astfel să-i silească a părăsi poziția cea tare.

Nici o scăpare nu mai aveau acum a bieții Turci.

Ei o luă la fugă prin străzile mărginașe și

este sufletul ori cărei armate bine disciplinate — Românii urmăriră pe dușmani și-i încunjură în cetatea lor cu un cordon de nepătruns. Impușcături și boambe se schimbau neconținut, dar prin aceste firește că nu se putea ajunge la cucerirea fortăreței. Turcii respingeau cu mare bravură ori ce atac. Generalul Mihai ținu atunci un nou consiliu de război, care hotărâ să se facă *asaltul general*. Pentru ajungerea acestui scop s'a ales partea cea mai slabă a cetății și anume locul unde era poarta intrării, care deși bine apărată de soldații din lăuntru, totuși se credea mai ușor de luat. De aceea se dădu ordin să se facă aici un

se îndreptară în spre Plevna lor, unde se închiseră și se întăriră.

Cu rânduială și cu chibzuială — fiindcă rânduiala

atac. Dar deși se luptau Românașii noștri cu curaj de leu, totuși nu putură pune mâna pe poartă, căci o ploie de gloanțe, bine ochite, acoperi pe bravii noștri și le respinse atacul.

Se adevăra însă și de astădată adevărul proverbiului că : «atunci când omul este în nenorocire și Dumnezeu este mai aproape de dânsul». Generalul Mihai știu să se ajute. Comandă un nou atac general tot spre poartă în speranță că prin aceasta apucătura garnisoana fortăreții va eși dintr'însa. Și în adevăr planul reuși, căci în focul luptei Turcii eșiră și năvăliră asupra Românilor, cari—potrivit cu ordinele date—se prefăcură că fug în timp ce dușmanul îi urmărea depărtându-se de cetate. Acuma însă se schimbă soarta războiului. Intr'o clipă, la un semnal dat, Românii se opriră deodată, se înapoiară și apoi răpede se năpusiră asupra Turcilor, cari din atacători deveniră îngroziți și zăpăciți și în fuga lor cea turbată parte se amestecară printre Români, parte se retraseră spre cetate. Aceștia ajunși la poarta cetății se încăierară cu Românii ce ajunseră de asemenea acolo și după o luptă crâncenă, vitejii noștri răzbesc în lăuntru și o cuprind. Prin aceasta războiul s'a declarat terminat.

«Urale» și «bravale» puternice resunară atunci din gurile publicului, care se adunase în foarte mare număr, ca să privească cursul războiului și izbânda Românilor.

Bătrânul maior și alți câțiva ofițeri ne aplaudară cu veselie. Ear noi : Românii și Turcii, după ce închiarăm pace, ne așezarăm în ordine de marș și ne întoarserăm în oraș, cântând în cor :

Calcă Române plin de mândrie,
Ridică-ți fruntea sus nesfiit,
Căci sub picioare oarba trufie
A păgânimei tu ai sdrobit.

Tara e mică, însă e tare,
Căci are brațe și pept de fer,
Suflet cu viață, inimă mare
Credința, scutul, nădejdea în cer

TUDOREL.

DE CRĂCIUN

*Le-a 'npărțit la toți bilete
Căpitanul,—Să trăiți!
— Mergeți dragi mei cu bine,
Sănătoși iar să veniți!*

*Și pe stradă, cete, cete,
Orășeni'i văd și spun;
Sunt soldații, care pleacă
Să petreacă de Crăciun.*

*Au eșit pe barieră
Și din toți au rămas trei,
Care-apucă spre pădure,
Că-i mai scurt drumu la ei.*

*— Ce-o să zică Marioara?
Dar Smaranda?—Taci Mitroi?—
Eu gândesc ce-o zice satul
Când s'o pomeni cu noi?*

*— Gândul vostru tot la fete
P'arcă nu aveți părinți?
— Apoi de... vere Stefane,
Nu's ca tine toți cumiți.*

*Și glumind, mergeau băieții
Ca și paserile 'n sbor,
Mai aveau un deal și-o vale
Ca s'ajungă 'n satul lor.*

*Scârțâia de ger zăpada
Se 'noptase, și toți trei
Abia se vedeau din ceața
Ce căzuse peste ei.*

*S'auzea trosnind pădurea.
— Ce zici măi, frate Mitroi,
N'ar vrea haitele să facă,
De Crăciun prasnic cu noi?*

*Lasă gluma Constantine,
Dacă-om fi așa ursiți,
De Ștefan îmi este milă
Că e unul la părinți!*

*Ca un zid să strâng băieții
Muți de groază, de fior —
Nu's lumini ce vin spre dânsii
Ci sunt ochii lupilor.*

*Iși fac cruce!... Doamne ajută!
Cât s'o fi luptat toți trei
Cine știe!... Dimineața
Bătrâni, copii și femei —*

*Le strâneau după zăpadă
Oasele plângând cu foc.
Și le-a dus în sat pe toate.
Să le 'ngroape la un loc!*

CĂPITAN EMANOIL PĂRĂEANU.

PROBLEMA DE REZOLVAT

La malul unei ape mari se aflau trei oameni bogați și trei hoți.

Hoții voiau să jefuiască pe bogați, dar nu-și puteau împlini dorința, căci bogații erau tot așa de puternici ca hoții și numai dacă numărul hoților ar fi fost mai mare ca al bogaților, și-ar fi putut hoții ajunge scopul.

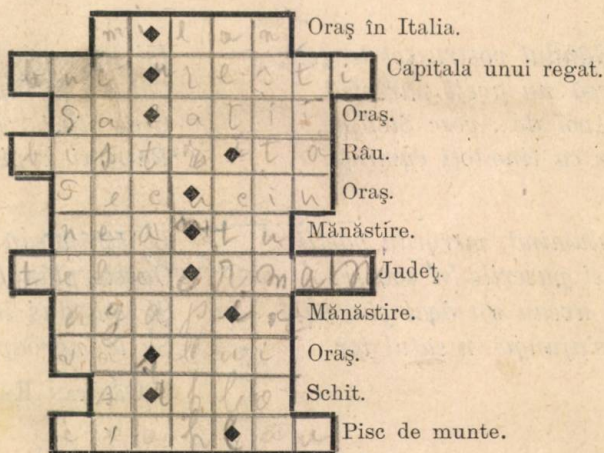
Cu toții însă voiau să treacă pe celalt mal al apei.

Să se spună cum au făcut ei ca să treacă apa, știind că la mal era o singură luntre, în care nu încăpeau decât două persoane?

LEON A. V. — Craiova.

Rezolvarea se va arăta în No. 8 când se vor publica și numele celor ce vor fi rezolvat'o bine.

JOC GEOGRAFIC

Din următoarele silabe: a, am, bi, bu, ce, cu, ciu, ga, hla, hlau, la, lan, le, lui, man, mi, ne, or, pi, re, ști, si, stri, ta,

te, țe, ți, țu, vas — se vor forma 11 cuvinte. În fiecare patrat se pune câte o literă. Inițialele din patratele însemnate cu puncte groase dau numele unui scriitor, care iubește tinerețea școlară.

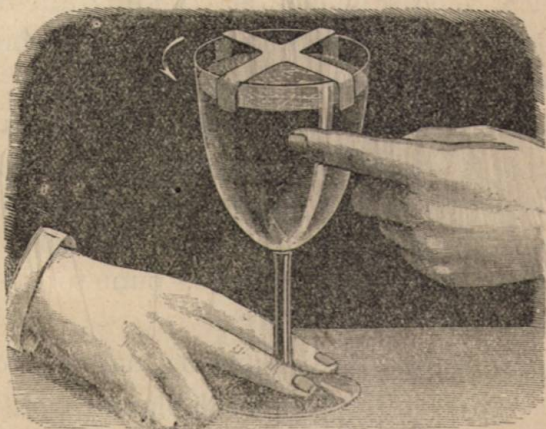
Propus de B. I. NEGRU, *Piatra-Neamțu*.

Deslegarea și numele ghicitorilor se vor publica în numărul 8.

PETRECERI ȘTIINȚIFICE

Fenomene de vibrațiune (tremurare) a unui pahărel de sticlă.

Iea un pahar subțire, toarnă într'insul apă până e aproape să se umple și după ce ai uscat bine marginea lui pune-i la gură o hârtie tăiată în formă de cruce, ale cărei 4 capete le îndoești mai întâi pentru ca să nu cadă. Dacă vei freca acuma, cu vârful degetului înmuiat, mai bine în oțet, locul dintre două capete ale crucei, vei vedea că crucea se pune în mișcare și se va roti până ce un capăt al ei va veni în dreptul locului frecat. Dacă însă vei face frecarea dedesubtul unui capăt al crucei, aceasta va sta în liniște.

Acest experiment foarte simplu, care va pune în uimire pe oricare privitor necunoscător de secretul experimentului, nedă prilejul de a dovedi ființa punctelor cari, în partea fizicii despre sunet, se numesc *noduri* de vibrațiune ale corpurilor sunătoare. Nodurile sau punctele, unde se opresc capetele crucei sunt punctele sau locurile în cari marginea paharului rămâne nemișcată pe când părțile ce se află între acele noduri, se pun prin frecare în mișcare și silesc capetele crucii a-și schimba mereu locul până când ajung iarăși la un nod de vibrațiune.

PENTRU FETELE MELE.

Nu mai sunt decât câteva zile până la Crăciun.

Cine nu mănâncă bucuros prăjituri la serbători mari?

Mai cu seamă copii aşteaptă cu nerăbdare toate bună-tăţile, pe cari le pregătesc mamele lor.

Fetele dacă ştiu să facă câte o prăjitură bună şi gustuoasă, sigur că se bucură toţi din casă.

Eată aici vă dau o reţetă de o prăjitură foarte uşor de făcut şi dacă aveţi puţină răbdare o puteţi face iute şi reuşiţi cu siguranţă.

Pesmeţi de Crăciun.

Luaţi $\frac{1}{2}$ kilogram de zahăr pisat şi-l cerneţi printr'o sită, tot asemenea şi $\frac{1}{2}$ kilogram făină albă. Spargeţi 4 ouă într'o strachină, amestecaţile bine până se face spumă, apoi luaţi câte o lingură din făină şi câte una din zahăr şi amestecaţi-le la olaltă până se face o cocă groasă. Mai puneţi niţică vanilie pisată şi coji de lămâie rasă. Într'un pic de lapte puneţi potasa cât stă pe un vârf de cuţit, (Potasă curată se capătă în orice farmacie, de 5 bani) şi o amestecaţi în cocă. Acuma se pune tot restul de zahăr în cocă şi, dacă aceasta ar fi prea groasă, când nu să mai lasă să se lucreze bine cu lingura, o scoateţi pe o blană (clopător), după ce mai întâi aţi presărat blana cu puţină făină, apoi frământaţi şi restul de făină cu coca. După ce s'a întărit coca aşa cum ar fi spre pildă turta de tăieţei, o întinzi cu sucitorul ca se ia forma şi grosimea unei astfel de turţi. Din turta aceasta tai fel de fel de forme regulate, fie cu cuţitul sau mai bine cu tipare de tinichea, precum stele, triunghiuri, pătrate ş. a., iar cu păhărele, apăsând cu gura în aluatul acesta, capeţi rotogoale mai mici sau mai mari. Cu un degetar poţi scobi mijlocul stelelor şi a altor figuri ca să le poţi atârna. Astfel de figuri le poţi întrebuiţa foarte bine

la împodobirea «Pomului de Crăciun». După ce ai făcut figuri din cocă trebuie lăsate pe o masă sau blană albă, curată, timp de două zile ca să se usuce. După ce s'au uscat le pui într'o tavă unsă cu ceară albă și le coci la un foc potolit. Fața lor rămâne galbină. Dacă însă focul e iute să ard, se negresc și au gust amar. Pesmeții astfel făcuți sunt buni la ceai sau după masă cu vin. Ei se țin mult timp. Dintr'o $\frac{1}{2}$ kilogram de făină ies câteva sute de bucăți. Cea d'întâi probă faceți-o mai bine din două ouă.

Care fete vor face pesmeții să scrie la adresa Redacției cum au reușit și apoi vă voi da și alte rețete frumoase.

TUȘA TILDA.

SCURTE ȘI MARUNTE

* Un învățat englez, Felix Oswald, a publicat anul trecut o carte asupra «Geologiei Armeniei», care este o raritate. Autorul însuși a tipărit-o cu o presă de mână în o sută de exemplare și însuși a desemnat toate ilustrațiunile, cum: hărți, profile, vederi, deseme de fosile ș. a. și le-a colorat cu mâna sa. Ilustrațiunile sunt în total pe 2900 tabele. Cartea costă numai 26 lei. Eată ce poate face răbdarea și dragostea de muncă!

* Păcală cumpără într'o zi un cal cu o sută de lei și se tocmește cu vânzătorul ca jumătate să plătească numai decât, iar restul să rămână dator.

După un timp vânzătorul veni la Păcală și-i ceru să-i plătească restul.

«Cum», zise Păcală ca înțepat, — «dumneata ceri bani? N'a a fost vorba atunci, că restul îți rămân dator?».

Deslegarea problemelor din N-rile 4 și 5.

Deslegarea problemei aritmetice din N-rul 4 este 65.

Au deslegat-o bine. *Andronescu Dan* cl. III-a. Ploești. *Atanasiu Ioan* cl. V-a R., *Atanasiu Gh.* cl. IV-a. *Dumitrescu Th.* cl. V-a R. — București. *I. I. Dem.* liceul Ploești. *Demetrescu* cl. III-a Seminarul central. București. *Dobrescu Gheorghe* Caracal. *Gămănescu I. Alexandru*, Institutul Arnold Craiova. *Krupenski Manole* București. *D-ra Popescu*

Cornelia Azuga. D-ra Stăvrescu Alexandrina Institutul Sf. Maria București.

Deslegarea arîtmogrifului și ghicitoarei din No. 5, se va spune în N-rul 7.

Până acuma au trimis deslegări bune ale aritmogrifului următorii. *D-ra Alice Buhlea* București. *Brezis Moise* Ploști. *Gheoculescu Alex.* Câmpulung. *Mendelovici M. Iancu* liceul Ploști. *Neamțu Sebastian* Craiova. *Dim. Protopopescu Pache* cl. II. Liceul «G. Lazăr» București. *D-ra Marietta Oancea*, Institutul Sf. Maria București. *Theodorescu Gh.* Brăila.

Deslegări bune atât ale aritmogrifului cât și ale ghicitoarei au trimis: *Bărbulescu Z.* Liceul Ploști. *Bercu I. Negru* Piatra Neamțu. *Gărnescu I. Alex.* Institutul Arnold Craiova. *C. Candiano* Ploști. *Gabriela Mincu* cl. III-a pr. Focșani, *D-ra Marietta Oancea* Institutul Sf. Maria București. *D-ra Cornelia Popescu Azuga. Sătescu M. Pantil.* Școala super. de comerț Craiova. *Vasilescu Alex.* București. No. 381 Liceul Focșani. *K. frați.*

A deslegat bine ghicitoarea: *Andronescu Dan* Ploști.

Poșta Redacției.

Leon A. V. — Craiova. Toate vin la rând. Deocamdată avem destule. Peste vr'o lună altele.

I. I. Dem. — Ploști. Rezolvarea ai făcut'o f. inteligent,

Z. Bărbulescu. — Ploști. Pe Socr. îl avem. Alceva da.

Sătescu M. P. — Craiova. Dorința exprimată într'o scrisoare mai de mult ne-a fost, cu părere de rău, imposibil a o împlini.

Popescu Corneia. — Numai Matale ne-ai împărtășit că ți-a reușit foarte bine experiența cu fierberea apei. Îți mulțumim.

Vasilescu Al. — Se va publica. Versuri nu. Am vrea să te cunoaștem.

Paves D. L. — E bună. Se va publica cu ceva schimbări.

Reny. — Ghicitorile da; povestea nu se poate. Din popor se adună întocma cum o spune povestitorul cu aceleași vorbe și neschimbând nimic din șirul cuvintelor.

Bercu I. Negru. — Piatra Neamțu. Pajul s'a publicat în anul al IV-lea.

No. 381 — *Focșani.* Mulțumiri pentru cele comunicate. Articole bune primim. Răspândiți revista, căci e datoria fiecărui bun român să facă propaganda p.ntru dânsa.

*Constatăm un lucru îmbucurător. Toate d-șoarele ce ne-au trimis deslegările au scris scrisorile foarte frumos atât ce privește caligrafia cât și stilul, mai frumoase decât unele trimise de câțiva băeți.

La Redacția „AMICULUI TINERIMEI“ se găsesc de vânzare
exemplare complete și legate frumos, anii II, III și IV, fiecare cu
prețul de Lei 4.

Domnii, cari doresc a se abona pentru anul corent, care începe
cu 1 Octombrie, sunt rugați a trimite de urgență abonamentul.

Domnii, cari au primit numerile apărute sunt considerați ca
abonați și îi rugăm a ne trimite abonamentul.

Direcțiunea „AMICULUI TINERIMEI“ roaga pe toți iubitorii de
buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să
ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă
adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, etc., se va adresa
Institutului de arte grafice „MINERVA“, București, Bulevardul Aca-
demiei, No. 3. Ce privește redacția, se va adresa d-lui I. MOISIL
București, Șoseaua Kiselef, No. 3.

Tinerilor! răspândiți revista voastră cât puteți mai mult.

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

A APĂRUT:

Calendarul „Minervei”

PE 1908

Este al X-lea an de apariție al acestei utile și foarte frumoase publicațiuni periodice. Este, fără îndoială, cel mai prețios Calendar, recunoscut astfel de toate ziarele și revistele române. Neîntrecut ca execuție tehnică, împodobit cu cele mai reușite icoane din viața culturală și politică, coprinzător de multe și variate articole literare și științifice. Calendarul „Minervei” și-a câștigat în viața cetitorilor români un loc stabil. Conține șase planșe artistice. *Familia Regală* și *Familia princiară*. Apoi patru foi artistice de nemuritorul maestru Grigorescu dintre care una în 3 culori *Logofeteasa*, una în 2 culori *Dela pășune*, *Primăvara* și *Car cu boi* cele mai frumoase

■ ■ ■ perle ale maestrului ■ ■ ■

Calendarul este consacrat operelor neîntrecutului GRIGORESCU, după a cărui tablouri s'a reprodus

■ ■ ■ peste 150 de bucăți. ■ ■ ■

PREȚUL LEI: 1.25

SE VÂNZARE LA TOATE LIBRĂRIILE

AMICUL TINERIMEI

REVISTĂ
PENTRU
TINERIMEA
ȘCOLARĂ

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MIDERVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

„MINERVA“

* INSTITUT DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ *

Bd. Academiei, 3 — Str. Edgar-Quinet, 4

BUCUREȘTI

CARȚI POTRIVITE PENTRU TINERIME:

<i>Bălcescu N.</i> : Istoria Românilor	Prețul Lei	1.50
<i>Boureaanu E.</i> : Povestiri din copilărie	» »	1.50
<i>Creangă Ion</i> : Opere complete	» »	1.50
<i>Ispirescu P.</i> : Legende și Basme	» »	1.50
<i>Ispirescu P.</i> : Povestirile unchișului sfătos	» »	1.50
<i>Popovici Aurel</i> : Vorbe înțelepte	» »	1.50
<i>Petrescu Petra N.</i> : Ilie Marin	» »	1.50
<i>Urechia N.</i> : În Bucegi	» »	1.50
<i>Delatissima</i> : 100 Basme	» »	2.50
<i>Genlis</i> : Povestiri morale	» »	1.50
<i>Livescu</i> : Nu se cuvine	» »	1.50
<i>Mera I. T.</i> : Din Lumea basmelor	» »	3.50

BIBLIOTECA POPULARA „MINERVA“

No. 1. Istoria Populară a Ro- mânilor	à 0.15	No. 12—13. Istoria lui Mi- hai Viteazul	à 0.15
No. 2. Istoria Populară a Ro- mânilor	à 0.15	No. 14. Revoluția lui Horia à 0.15	
No. 3. Istoria Populară a Ro- mânilor	à 0.15	No. 15. Răpirea Bucovinei à 0.15	
No. 4. Cântarea României à 0.15		No. 16. Cum să ne creștem copiii	à 0.15
No. 5. Istoria Populară a Li- teraturii Românești.	à 0.15	No. 17. Păstrarea sănătății à 0.15	
No. 6. Revoluția lui Tudor Vladimirescu	à 0.15	No. 18. Ce să citim?	à 0.15
No. 7. Perderea Basarabiei à 0.15		No. 19. Zece Maiu.	à 0.15
No. 8. Unirea Principatelor și Cuza	à 0.15	No. 20. Răzb. p. Neatâr. à 0.15	
No. 9. Mih. Kogălniceanu à 0.15		No. 21. » » » » à 0.15	
No. 10. Vasile Alexandri à 0.15		No. 22. » » » » à 0.15	
No. 11. Ștefan-cel-Mare	à 0.15	No. 23. Viața Mitropolitului V. Costachi	à 0.15
		No. 24. Aritmetică	à 0.15
		No. 25. Femeile în revoluția din Rusia	à 0.15

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

***** CULTURA *****
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 ***** M U N C A *****

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL:

În România Lei 5
 Afară de România Coroane 5

ANUL NOU

Un simțimânt de veselie ne cuprinde sufletul nostru, când se apropie anul nou.

Încă din ajun sunt pline străzile de băeți, cari umblă în *pițerei*, adică de urează an nou și fericit, pe la casele oamenilor, primind în schimb covrigi, colăcei, mere și nuci. Pe alocurea grupe de școlari umblă cu «*plugușorul*» ca să salute începutul unui an mai mănos și mai frumos și adună dela bunii creștini ajutoare pentru un scop de binefacere, pentru vr'un așezământ de copii săraci sau orfani, pentru sprijinul vreunei școli ori biserici, sau pentru deosebite feliuri de nenorociți.

Frumos răsună în aerul rece și limpede «*Urarea plugușorului*» :

Măne anul nou sosește
 Plugușorul se pornește
 Și începe-a colinda
 Pe la case și-a ura.
 Iarna-i grea, omătu-i mare

Semne bune anul are.
 Semne bune de belșug
 Pentru brazda de sub plug.
 Doamne binecuvântează
 Casa-n care se urează,

Plugușorul tras de noi !
 Urați flăcăi !
 Strigați măi !
 Hăi ! Hăi !
 Hăi ! Hăi !

Sus pe ceruri strălucește
 O stea nouă, ce vestește
 Că se curmă de acum
 Al nevoilor greu drum :
 Asta-i Steaua României

A unirii și-a frăției,
 Stea de viață, Stea de spor
 Stea de bine 'n viitor.
 Fă Doamne să strălucească
 Steaua noastră românească,
 Și să stea tot între noi,
 Să nu mai avem nevoi.
 Urați flăcăi !
 Strigați măi !
 Hăi ! Hăi !
 Hăi ! Hăi !

În spre sară apoi se aud clopotele și harapnicele altor grupuri, cari vestesc că suntem în preajma unui nou an. Toți sunt răsplătiți, după putință, pentru urările ce aduc, iar dacă se întâmplă să nu primească nimic, atunci încep a striga :

«Drele pe podele și bureți pe păreți, câte pene pe cocoși, atâți copii burduhoși !»

Când a întunecat bine de tot se ivește și *Capra*, adică un om îmbrăcat într'o piele de capră sălbatică, împodobită cu năfrâmi, clopoței și mărgelile, iar la gură având două blănițe, pe care le bate mereu, după muzica lăutarilor care o însoțesc. Multe hazuri mai face capra aruncându-se după copii și fete...

Prin multe case «îngroparea anului vechiu» se sărbătorește și în alte feluri. Așa, *se topește plumb* și se aruncă în apă, luând fel de fel de forme ciudate și din aceste figuri oamenii cred că-și văd norocul din anul viitor. Apoi la cină, ca și a doua zi la amiază, ce haz nu fac *biletele* găsite în plăcintă ?..

Pe afară însă sgomotele nu mai încetează până târziu noaptea. În sfârșit, după un somn dulce, plin de visuri frumoase, te trezești în adevărat an nou. Des-de-dimineață umblă unii cu *grâu verde răsărit* sau alții cu *capul porcului* urându-ți belșug și spor în toate. Mai frumos însă este obiceiul copiilor de-a ura în versuri cu *Sorcova*. Ei te sorcovesc cu un mănunchiu de flori adevărate sau mai ales cu de hârtii colorate, spunând :

Sorcovă
 Veselă,
 Peste vară
 Primăvară
 Să trăiți,
 Să'nfloriți.
 Ca un măr,
 Ca un păr,

Ca un fir
 De trandafir,
 Tare ca piatra.
 Iute ca săgeata,
 Tare ca fierul
 Iute ca oțelul,
La anul și lamulți ani !

Câtă fericire nu simt copilașii când primesc fel de fel de daruri, fructe și cozonaci, jucării și cărți cu basme și alte lucruri frumoase, urând fiecăruia: ani mulți și fericiți.

Fetele lor răzătoare, obrații rumeni și ochii scânteetori, privind cu duioșie, ne dovedește veselie inimii lor în această zi a anului.

Dar pentru toți oamenii, bogați și săraci, mici și mari, această zi e veselă, căci de ești vesel astăzi, așa vei fi întreg anul.

Clopotul cel mare al bisericii chiamă parcă cu un ton mai sărbătorească pe drept-credincioșii creștini la slujba dumnezeiască, iar preotul aduce mulțumiri Celui Prea Înalt pentru ajutorul dat lor în trecut și se roagă de puteri nouă în viitor. Corurile băeților, cu vocile lor îngerești, ridică de asemenea Mântuitorului nostru cântări și imnuri de mulțumire.

După sfârșitul slujbei se grăbesc cu toții spre casă, unde-i așteaptă masa plină de bunătați, gătite cu dragoste de scumpa lor mamă. În timpul mesei veselie cea mai mare domnește între toți ai familiei și mai ales copiii se bucură de prăjiturile bine mirositoare. Spre sfârșitul mesei se ivesc și *lăutarii*, ear capul familiei ridică un toast întru fericirea alor săi, a rudelor și a prietenilor și ciocnind cu toții paharele pline cu vin auriu își urează ani mulți și fericiți. Glumele se îndesesc și fie-care ține să spună ceva cât mai frumos, mai cuminte și mai cu haz.

După terminarea mesei părinții pleacă pe la prieteni, mai ales dacă e și vr'un Vasile, al cărui zi tot astăzi se serbează. Copii însă se joacă cu jucăriile primite sau cîtesc din noutimile cărți de basme. Cei mai mari însă pleacă sau la plimbare cu sania sau, unindu-se mai mulți, se duc să se dea pe gheață, sau să privească la horă. Toate străzile sunt pline de lume veselă și sgomotoasă.

Ear când lămpile se aprind prin case și cina este gata reîncepe veselie în familie, glumele nu mai conținesc, copiii ear se joacă până când în fine venind «Moș Ene pe la gene», obosiți de bucuria anului nou, acuma mai puțin sgomotoși se retrag prin odăile lor, trântindu-se chiar îmbrăcați pe canapele, în vreme ce bătrânii nu se pot despărți așa de repede povestindu-și amintirile copilăriei și tinereții lor.

Frumoase obiceiuri avem noi Românii în această zi, frumoase și la fel pretutindeni unde sună limba noastră ro-

mânească, care să trăiască ! Să ne iubim deci în toată viața noastră limba și obiceiurile, și să le păstrăm neștirbite și mai presus de toate. Și aceasta este întâia datorie a tinereții române, căreia «Amicul Tinereții» îi urează :

«Ani mulți și fericiți !»

ISPRAVILE CEȚEI

În cele de pe urmă zile de toamnă ca și în cele dintâi zile de primăvară, soarele rar se arată pe la noi. Cerul e mereu posomorât, căci un zăbrălnic de nori îi e vesmântul, în locul hainei albastre din zilele de vară. Picăturile de apă ce se țin în înălțimi, pot să se lese încet-încet către fața pământului și atunci chiar lucrurile de pe pământ sunt cuprinse în pânza cenușie ce învăluia soarele. Ceața sau pâcla întunecă totul, de multe ori așa de amarnic în cât nu vezi la doi pași înaintea ochilor. De e frig, e timpul cel mai nesănătos, căci ceața te pătrunde până la oase. Bolile cele mai rele, cele mai dese, sunt tovarășele ei, necruțând nici bătrân nici tânăr. Ceața însă nu cruță nici pământul. Căci de și e vorba «a fi tare ca stâncă», totuși nu e stâncă de pe pământ, care să nu cadă pradă vremii și ceței. După cum pe om bolile îl slăbesc, îl apropie de mormânt, împingându-l de cele mai deseori în groapă, tot așa și colțul de stâncă cel mai mândru, fie chiar din cremene, e doborât la cele din urmă, prefăcut în praf și împrăștiat cine știe la ce depărtare.

Opriți-vă privirile asupra unei pietre dintr'un zid nou, ori din temelia vre-unei clădiri mai mărețe. Proaspăt scoasă din măruntaele unui munte, e adusă în târg, unde ciopliitorul îi dă forma ce se cuvine, o lustruște apoi frumos și o așează la locul arătat de inginer ori arhitect. Când treceți însă pe lângă o clădire veche, uitați-vă la o piatră din ea, cioplită și lustruită pe vremuri ca și cea din clădirea nouă.

Nu au amândouă aceeași față. Una e ca un copil cu obrajii întinși, netezi, frumoși ; cealaltă ca fața sbârcită, slăbită a unui bătrân. De a avut muchi tăioasă, acum sunt știrbite ; de a fost tăiată în forma unei figuri, acum are nasul și urechile mâncate. De e în vre-un zid, pare că s'a jucat copiii cu ea, scobind cu un cuiu numeroase gropiți, unele mai adânci și mai întortochiate decât altele. Dacă am avea viața lungă a lui Matusalem, am putea prinde și sfârșitul unei asemenea pietre. Azi gropiță lângă gropiță, mâne gropițele să mai lărgesc, să adâncesc, să împreună cu altele de pe fața opusă.

Tot așa într'una și într'o bună zi piatra nu mai e pe fața pământului ! Putem spune ca și de un om ;... ea a murit !

Cine o roade până ce o omoară ? Isprava e a ceței în tovărășie cu vremea. Dar cum ? La fel cu boala pe om. Un om sdravăn, sănătos din copilărie, care ș'a păstrat sănătatea prin gimnastică și pază, de și e în fiecare moment atacat de microbi feluriți, rezistă mai îndelung. Un alt om, slăbit, pipernicit, nu poate să țină piept dușmanilor nevăzuți. Dacă sunt slăbiți plămânii, microbii ofticei își găsesc locaș prielnic de traiu, sporesc cu miile până ce doboară trupul întreg. Tot așa e și cu o piatră.

Ori cât de deasă și de tare ar fi, are bucăți unde e mai poroasă, adică părțicelele din care e formată sunt ceva mai depărtate. Vaporii de apă pătrund în acei pori, cum pătrund și prin haina noastră. De e vremea mai schimbătoare, adică dacă ziua e caldă, dar noaptea rece — cum e mai întotdeauna la sfârșitul toamnei — apa vârată de cu ziua în piatră, îngheață noaptea. E știut că apa înghețând își mărește volumul. O garafă plină cu apă, uitată iarna afară, pléznește, pentru că nu a putut să se dea după ghița care s'a întins cu putere în toate părțile. Deci acea picătură de apă mică de tot, ce s'a furișat printre părțicelele petrei, înghețând și mărimdu-și volumul le va împinge. A doua zi

desghețându-se, s'a strâns îndărăt la ce era de cu ziuă, făcând loc și altor picături să vie lângă ea. Ceia ce nu a putut săvârși o picătură, săvârșesc mai multe la un loc, ca și în pilda adusă de boierul din «Ioan Roată și Unirea» a lui Creangă, vroind să arate ce însemnează Unire. Când a avut loc să se adune mai multă apă între particелеle pietrei, la o nouă înghețare, puterea lor de întindere a fost așa de mare, în cât particica de piatră care era în afară, se desprinde și cade jos ca un fir de praf. Măcinarea stâncei de către apă a început; ea se repetă în fiecare toamnă și primăvară, până când din piatra întreagă n'a mai rămas nimic ce să fie măcinat. Dar de ar fi numai atât, ar trebui prea îndelungată vreme pentru ca o stâncă tare, să se lase doborâtă de către apă, pentru căci în prea puține zile din an, sunt temperaturi repede schimbătoare în timp de 24 ceasuri. Apa mai are și altă putere în ea, care se pune pe lucru tocmai când vremea e călduroasă.

Așează un cuiu de fer, mai multă vreme, într'un loc umed. E strălucitor, curat, cum l'ai luat din dugheană și când îl cauți e ruginit. S'a prins pe el un soi de scoarță roșietică. De mai stă o bucată de vreme afară, rugina îl mănâncă mai mult, până ce la urma urmei cuiul întreg e prefăcut în rugină. Dacă vrei să bați cu el o scândură, nu mai poți, căci să rupe ori să sfarmă. Această schimbare e datorită aerului și vaporilor de apă. Iată pentru ce ostrețele de fer să dau cu oloiu; acesta le îmbracă în o haină prin care aerul și apa pătrunde încet de tot. Ce să întâmplă cu ferul, să întâmplă și cu plumbul, arama precum și cu mai toate corpurile din natură. Dar fer să găsește și în piatră, căci doar din pământ îl scot oamenii de fac din el cuie. Și după cum îl mănâncă apa și aerul când e sub forma unui cuiu, tot așa nu-l lasă în pace nici când e într'o piatră. Slăbindu-l, să slăbește și piatră întreagă; începutul măcinării e gata!

Pe când ceața ne vizitează, pe noi de prin partea șesului

și a dealului, mai mult toamna și primăvara, cei din părțile muntoase sunt deprinși să o vadă mai în fiecare zi. Vârfurile piscurilor înalte, cum sunt ale Ceahlăului, ori Bucegilor ori Muntelui Găina din apropierea Abrudului, sunt aproape pururea «îmbrobodite». Rare zile sunt când ele să arăt ochiului în toată mândreța lor, fără năframa de nor. Așa fiind — unde mai pui că frigului îi place să-și aibă culcușul tot la mari înălțime — vârfurile de munți vor fi mult mai repede măcinate.

Nu e munte, ori cât de domol, pe care să nu te urci cu anevoință, din pricina bolovanilor — grohoțișuri — ce ți se pun în cale. Nu e munte ceva mai înalt, care să nu aibă stânci desgolite, rupte, prăpăstioase ori ca niște bolovani uriași puși unii peste alții.

Dealurile din prejurul Măcinului, de și ceva-ceva mai înalte decât Repedea de lângă Iași, sunt presărate numai cu bolovani, iar creasta lor, văzută de pe șoseaua ce duce spre Constanța, pare că e o frunză uriașă de cireș, crestată mărunț pe margine. Ceahlăul — cel mai frumos munte din România — pare că e o biserică gotică. De jur împrejur numai turnuri și turnulețe, unele lângă altele și unele de asupra altora. Toaca și Panaghia ar fi clopotnițele.

Toate aceste înfățișări deosebite, sunt croite de apa din ceață și tăiate mai adânc de apa din ploaie. Ceața începe însă totdeauna. De n'ar începe ca să măcine piatra, nu am putea să ne liniștim ochii, pe coama fel de fel tăiată a munților noștri; fără puterea ei de distrugere muschiul și apoi pădurile nu ar putea să se prindă de pământurile pietroase.

Ea ară în piatră, răsturnând brazde în care cad sămințele aproape nevăzute de muschiu, încolțesc și învâluie cu un covor moale locurile mai drepte de pe munți. Tot ceața însă trage brazda și pentru om. Ea preface pietrele în praf; de pe vârf însă praful este cărat de ape în vale, unde se îngămădește într'atât în cât dă voe ferului de plug

să facă loc sămîntelor, din care omul își iea pâinea lui de toate zilele.

Ce a dărâmat ceața într'o parte, se adună în alta.

Dacă formele se schimbă, materia însă rămâne aceeași, numai că neconținut se mută din loc în loc.

DR. I. SIMIONESCU.

Profesor la Universitatea din Iași.

DIN TRECUT

«Îi era drag tatei, spre bătrânețe, să povestească, cum le este drag la toți bătrânii, căci istorisind din trecut, își trec pe dinaintea ochilor tinerețea lor, cu zilele care s'au dus și care în drumul vieții le-a lăsat întipărite în suflet multe urme de fericire sau de păreri de rău.

«Viața bătrânilor este un dicționar, unde tinerii cumiți, în loc de cuvinte, vor găsi fapte, cari să le servească de exemple și să-i scutească de multe încercări și neajunsuri în viață.

— «Hei! Hei! Tată! Erau altfel oamenii pe vremea noastră! Uriași nu glumă! căci dacă nu erau așa, ne-ar fi înghițit vrăjmașii de mult, n'am fi făcut «Unirea» și voi n'ați trăi azi într'o țară așa de frumoasă pe care am scăpat-o de robia turcească și pe care am înpodobit-o cu legi și cu așezăminte ca să răvnească o lume întreagă la ea.

— «In floarea tinereții mele, când plecam de la Târgul-Jiu la București, mai cu seama toamna sau primăvara, îmi făceam testamentul, căci abia ajungeam într'o săptămână.

— «Drumurile erau toate desfundate. De șosele nu se pomenea. Intra cai în noroi până la piept și de multe ori înjugam boi ca să scoatem căruța din smârcuri și ogașe. Poduri peste ape? Ferească Dumnezeu! Treceam cu luntrile și de multe ori înnot. De două ori era să mă înnece în Gilort, odată în Amaradia și numai Dumnezeu știe cum

am scăpat din Olt. Voi nu sămănați cu noi! «Jumătatea de sfanț a lui Negri!» Ori întâmplarea asta nu ți-am povestit-o până acum? Și văzându-mi dorința cu care îl ascultam a și început.

— «Costache Negri, plecà din Iași la București. Se făcuse Unirea și mai toate dregătoriile însemnate din Moldova se mutase în București, care devenise capitala Principatelor-Unite. Până să sosească diligența, fiindcă dânsul venise prea de dimineată, se plimba pe dinaintea casei poștei, ca să mai treacă din vreme.

— «După cum erà îmbrăcat de drum, cu o pălărie mare de paie, și cu niște haine de pânză, n'ai fi ghicit nici odată că omul acela, erà ministrul Țării Românești sub Vodă-Cuza.

— «Mai de o parte, pe o bancă, sta un tânăr foarte lucos îmbrăcat, așteptând și dânsul diligența, tot pentru București, fără ca să intre în vorbă ori să bage în seamă pe cel care se plimba, crezând că are a face cu un biet călător de rând. Când a sosit însă diligența și-a văzut pe Negri că și-a ridicat singur cufărul și l'a așezat pe covăltirul trăsurei, l'a rugat, să-i ridice și bagajul său, un geamantan mic de mână, fapt pe care marele om al țării l'a săvârșit cu multă grabă și bună voință, primind în schimb dela tânăr și o jumătate de sfanț băcșiș.

— «Abia să suiseră însă amândoi în diligență și pe când tânărul mirat, că necunoscutul se așezase alături cu dânsul, ca să scape de tovărășie, îl sfătui că ar sta cu mult mai bine sus pe capră. Tocmai atunci însă a eșit și Șeful poștei ca să controleze biletele călătorilor înainte de plecare.

— «Pe când Negri se pregătea să scoată biletul din buzunar, Șeful poștei, închinându-se până la pământ și tremurându-i glasul de sfială, i-a grăit:

— «Ertăți-mă, Domnule Ministru, nu este trebuință de bilet, am dorit numai să mă încredințez, dacă stați bine în trăsura și dacă vi-s'a așezat cum se cade bagajele.

— «Tânărul când a auzit vorbind astfel pe Șef a rămas

înmărmurit! Pe drum nu ştia cum să-şi ceară ertare şi ce cuvinte să întrebuiţeze ca să-şi spele ruşinea care o păţise.

— «Nu este nimica tinere, răspunse Negri cu blândeţe. Al cui eşti dumneata?

— «Sunt fiul lui R..... din Bacău!

— «Cunosc pe tatăl dumitale! Imi este foarte bun prieten. Am vorbit de multe ori amândoi despre d-ta. Ai isprăvit studiile la Paris? Am auzit şi m'am bucurat că ai fost printre cei d'întăiu studenţi, care a urmat dreptul în Franţa.

— «Sunt sigur c'o să intri în magistratură, aşa ştiam dorinţa prietenului meu. Şi ar fi foarte bine, căci pe de o parte ai putea să pui în practică, chiar dela începutul carierei d-tale, cele citite şi învăţate într'atâţia autori celebri, iar pe de altă parte, ar câştiga şi ţara, împărţin-dui-se dreptatea de oameni luminaţi şi vrednici.

— Pe mine nu mă cunoşti? Erai mic de tot când veneam pe la voi! Sunt Costache Negri! N'ai auzit pe Nicu vorbind de mine?

— «Da! Domnule Ministru, răspunse tânărul mişcat până la lacrimi de bunătatea bătrânului, aveam chiar o scrisoare de recomandăţie dela tata către Domnia-Voastră, — dar după necuviinţa şi necinstea, care v'am făcut'o, nu mai am îndrăsneală să v'o dau.

— «Nu băete; Nu mi-ai facut nici o necinste, din contră m'am bucurat foarte mult, că la vârsta mea pot să duc sarcinile celor tineri. Singura supărare a fost bacşişul care mi l'ai dat, *jumătatea de sfant*, pe care voi păstra-o ca o tristă aducere aminte, până când mă voiu încredinţa, că generaţia cea nouă, călcând pe urmele bătrânilor, îşi va duce singură sarcinile, judecând lumea după cum este, iar nu după cum se vede. Şi lucrând cu puterea şi avântul tinereţii să îmlinească pentru ţară visul de aur al neamului românesc.

— «Tu ce crezi? Mi-a zis tatăl meu sfârşindu-şi povestea

tirea. O fi păstrat Negri multă vreme jumătatea de sfânt, ori s'o fi îngropat cu ea?

— «Eu nu i-am răspuns nimic! Tinerimea de astăzi are cuvântul»!

EMANOIL PĂRĂIANU.

PE CÂND AVEA SI VULPEA BOI...

— POVESTE —

În sat la noi este, măi dragilor, un moș, cu barbă albă — caer de mătasă, — și cu ochi șireți, mici, sub dunga căciulii, care se lăuda mai dăunăzi, că dânsul a apucat vremea aceea, când avea și vulpea boi...

Și de pe la Moș-Iosif am auzit eu, povestea asta.

Ci-că s'ar fi petrecut coalea pe după coasta Măgurii, în pădurile Lupchiștilor, mai înainte cu ceva, într'un început mândru de vară.

Pădurea era un rai și coastele de pe de lături grădini domnești, de floare multă. În văzduh lumină și cald și bine, de să tot trăești.

Florea ciobanul își păștea oile pe Măgură, în fața pădurii și se juca cu mieluşei fragezi, sau îngâna păsările codrului din fluer, trăgănându-și dorurile.

Povestea noastră se începe tocmai într'o Duminecă dimineța! Soarele clipea vii peste fruntea stejarilor de la Răsărit; ciobanu, creștin bun, trebuia să pogoare în sat la biserică și nu avea păzitor la oi, până de seară, ce s'a întoarce. Ce să facă?

Se pune omul pe muchea Măgurii, face căciula pe ceafă și chiuie una de clocotesc văile până departe.

— U-iu-mă-ă-ă! cine-mi păzește oile că-i dau un miel! U-u-iu-măăă!

Și așteaptă apoi Românul, până ce moare huetul pădurilor, înghițit în depărtări.

Dar nu răspunde nime.

Pune măciuca la subsuoară, aduce mânila la gură în chip de bucium și mai dă-i un chiot de tresar și dealurile în depărtări, — că vezi, ciobanul era cu credință în suflet și nu ar fi vrut pentru lumea asta, să rămână de la liturghie.

Și iar numai clocotul pădurilor trezite.

— Hai, mai încerc odată și dacă nu s'ar afla nime, cine să-mi păzască oile, Dumnezeu îi deasupra și nu s'or prăpădi ele în pădurile astea, că doar nu-s păgân să mă treacă sfânta slujbă.

— U-iu-mă-ăă. cine îmi păzește oile, că-i dau un miel! U-iu-măăă!

Se potolește huetul cuprinsurilor și iată, de colo, din întunerecul codrului, vine în ieșitul sufletului cumătra *vulpe*, cu coada târăiș, de mătura pe unde trece și se oprește drept înaintea lui Florea ciobanul.

— Era să mă prăpădesc vecine hăi, așa am alergat. Că nu eram acasă.... hu-hu-hu, zău să crep, nu alta. Le păzesc eu și pe seară să-mi dai plata.

— Bine.

Se învoiesc și ciobanul se duce în calea lui.

Și-a rămas vulpea cioban la oi. Sta, bidigania dracului, răzimată în măciucă — și cine m'a învățat pe mine povestea, zicea, că și colbăia din o pipă de tuleu, ca un bărbătoi, dar eu nu cred — sau o petrecea pe după cap și bârrr! dincoace, bârrr! dincolo, curat ca un cioban.

Bag-seamă așa era lumea pe vremile acelea, că — alta, ce să zici?

Seara, când s'a întors stăpânul turmei, și-a luat plata, mielul și s'a ca mai dus spre inima pădurii, la curțile ei.

Acolo, dacă a ajuns, și-a legat boul—dânsa zicea că-i *boul* ei—de-o truchină, a pus mâna pe-o ruginită de coasă, și-a sumes poalele în brâu și acuma ce să facă dacă s'a gospodărit?—trebuia să și hrănească vita.

Și boul jupânesei vulpe o ducea bine.

În altă Duminecă numai ce aude cumătra vulpe clocotind codrii și vede pe cioban departe, pe un creștet de deal cercetând zările; — pe semne își căuta iarăși păzitor la oi.

Se duce iar la cioban, fac învoială să mai păzască încă odată oile și colo de către seară, vulpea avea doi boi. Bucuria ei! S'a dus acasă tot chiuind și cântând, de nu'i erau destul de largi văile pe unde trecea.

Dacă ajunge acasă pune mâna pe topor și atâta cioplește și meșterește, până isprăvește un car frumos și trainic, mai mare dragu! Satură bine boii, apoi îi prinde la jug și hai, — după lemne prin pădure, că, mă rog, are să vie iarna și fără foc cum îi trăi?

Minune ca asta, de când îi lumea, nu s'a mai văzut! Mieii trăgeau ca doi boi bătrâni, iar vulpea — fudulă, de nu-și mai vedea coada — colea pe ciaglău, cu biciul pe umăr mâna și hăulia la boi, să crezi că tot pe lângă car a trăit de când a făcut'o măsă.

— Cea Bălane, hăis Crețule — nea măi, nea — cea, hăis...

Și făcea un tărăboi codoasa dracului, par'că tot codru era al ei.

Doi pui de cioară de pe un vârful de copac să chiorască de tot, atâta s'au uitat după minunea asta — iar, un iepure-șoldan nu vedea calea de frică, fugind.

Când îi colo, la o cotitură de cale, iată, că răsare dintr'un tufiș cumătru lup.

Cască ochii mari — și cât pe aici să nu deie bună ziua harnicii de cumătră-sa.

— Noroc vecină!

— Să trăești. Cea Bălan, Crețule nea, hăis...

Și nici nu vrea să-l vadă pe lup.

— Măi, da al naibii te-ai boierit jupâneasă! — gândește vecinu năcăjit — nu ți-o fi a bună!

— Vecină hăi, vecină — hai, ție-te Dumnezeu, ia-mă în carul tău, că mor, vai piciorul, vai piciorul!...

— Că, nu te pot lua, că mi-se strică caru. Da unde-ai fost ștrea-gărule, te-au dibuit ciobanii, hai? Cea Bălan, hăis!

— Ia, păcatele mele vecină, — da numai piciorul care mă doare să-l pun, să nu rămân aici, pe drumuri, că zău, nu mă pot mișca.

Vulpea tot miloasă — ori cum să-i zici, ori poate numai ca să se fălească pe la vecine, că l'a dus în car pe vestitul de lup, dânsa va ști, eu nu-s popă să le știu toate, — oprește caru 'n loc.

— Că zău, cumetre mi-să strică caru. Ho-o-o, ho dragă, ho! Ei hai, în pământ să te mănânce; — văd eu, că nu scap de tine.

Lupul își pune laba și caru pornește. Vulpea nu bagă de seamă, că vede de boi și cumătru țop! cu toate patru labele în car și caru poc! — se face fleanduri.

Săraca vulpe nici să fi murit tată-său nu se supăra mai tare.

— Vai, mânca-ți-ar glônțu' trupul tău lup spurcat și ți-ar fi putrezit oasele în gura cânilor, că mi-ai făcut'o. Și, vai și amar și plânge-plânge, de să-i iasă ochii la biata vulpe.

Că ce năcaz mai mare îți trebue, dragii mei, decât să ți se strice caru 'n drum.

Lupul ce foc să facă, lăcrima și el și da să mângăie pe cumătră-sa — că vedea și el, c'a greșit, dar n'are ce face.

— Ci lasă vecină scumpă, că mai sunt lemne în pădure și topor ai tu acasă, și meșteră ești, iar pe mine mă iartă, că zău eu sunt cam prostănatec din fire, ș'apoi tatăl meu n'a avut car și boi, să le știu rândul. Lasă-l în foc plâns, că doar nu prohodești...

— Pieri de-aici bală-de-lup ce ești, să nu-ți mai aud de nume, ja-vră... Adică, tot mai bine-ar fi, să te răpezi până la mine acasă și să aduci toporu. Hai, pleacă!

— Că, nu știu, că zău așa, că nu-l voi găsi și-i păcat să pierdem vremea în zadar, și mă doare picioru — dar, du-te tu, că stau eu aici pe lângă boi, să pască, până ce vei veni.

Și vulpea buimăcită de cap, o pune păcatele și se duce, — iar jupănu

lup suflă boii de pe lumea asta și pe-aici ți-e calea lup-sătul, — cine să-i mai dea de urmă?

Iar biata vulpe trei zile în cap n'a mai mâncat nimic de supărare — de-i plâneau paserile de milă.

Postea și blăstăma pe lup.

* * *

Vremea trece, așa mai cu supărări, mai cu tânguieri, dar la vulpe nu-i mai iasă din cap caru ei și boii ei.

Acu' ei-că odată, de unde, de unde nu, — destul, că cumătra i-și câștigă o mâncare de pește și se pune în ușa tinzii ei, atâta un ochiu de foc și gătește cina ca o vulpe săracă și năcăjită ce era acum și când îi gata începe să guste cu'n codru de mălai, ce împrumuta-se dela o vecină. Când mânca mai bine dă pe-acolea cumătru lup, slab, numai oase, bătut și flocăit, ca vai de capul lui.

— Vecină dragă, nu mă lăsa să pier, că vezi bine, mă usc de foame, că mi-au dat ciobanii de urmă și acum, pe semne, ispășesc și păcatele lui taică-meu. Dă-mi ceva să îmbuc să-ți fie pomană la părinți...

Vulpii i-se face milă de el, dar tot nu-și uită de caru ei și de boii ei.

— Pieri de pe-aici, hoț netrebnic și nerușinat ce ești. Tu m'ai sărăcit javră... Păcat de Dumnezeu să mai faci și tu umbră pământului.

— Ba nu zău, vecină, lasă-mă 'n păcatele mele, mai bine dă-mi o îmbucătură, sau dacă nu, spune-mi de unde ai prins peștele, că vād că'm ajuns să postesc acu' la bătrânețe, dacă până am fost holtei n'am postit.

La vulpe îi vine un gând de răsbunare.

— Du-te colea 'n vale și-i da de un heleșteu, moaie-ți coada 'n apă și las'-o acolo până dimineată, că-i prinde pește de să mănânci cu toate rubedeniile tale și tot să mai rămână.

Lupu ascultă și face cum îl sfătui vulpea.

Dar, cum era iarnă pe vremea aceea, dimineata mai scoate-ți lupule coada, dacă mai poți! — Îngheța-se.

Trece un flăcău nebunatrec, pe-acolo, vede lupul și pune-te băete, la el cu măciuca și dăi! și dăi! — de răsunau văile.

La urmă se rupe coada lupului, iar el dacă se vede scăpat, o ia la goană întinsă ca înaintea focului. Oamenii de pe cale după el, ca după tâlhar.

— Nu lăsați măăă! Haidi-di-ha-a-a!

Dar, în sfârșit, a scăpat cu sufletul în oase. Acum alt năcăz! Lup fără coadă cine foc o mai văzut și rogute-te lupul nostru încă în pădure avea să vecuiască și doar' ținea și el, la ce se cade, și știa, că are să-și facă neamul de rușine, dacă s'ar purta așa în ochii lumii.

Lup fără coadă! Năcăjit bietu, de nici să-i fi ars curțile, nu alta.

De mai da pe la stână, aveau să rădă și ciobanii, să rădă și câinii, ba să te rădă și copiii ciobanului.

— Ui' mă, lup fără coadă!

Într'o zi îl zărește cumătră-sa. Și râdea bat'o găinele, de-i curgeau lacrimile.

— Lasă-mă 'n pământ vecină hăi, că de când cu boii tăi, vai de zilele mele. Mai bine să nu trăiești. Acu', pe lângă alt năcaz, să mai rămân și fără coadă, — să ajung de batjocura neamului lupesc. Grele zile...

— Vai prost mai ești cumetre, prost rău. Te tânguești pentru un lucru de nimica. Dacă îmi aduci un fuior, un pumn de rășină, cremene și amnar o să ai eară coadă ca toți lupii. Hai, pleacă și nu mai fi prost.

Iute se repede lupul, voios nevoie mare, o ține ată la bordeiul pădurariului, în marginea pădurii și, el va ști cum, apucă la fuioarele pădurăriții și, în vreme de-o pipă de tutun, îi înapoi, de s'o minunat și isteța vulpe.

— Acum șezi aici cuminte, cumetre lupule, și închide ochii, că îndată îți crește coada la loc — cât ai bate 'n palme.

Și se pune vulpea dracului și leagă fuiorul la lup, de scurtătura de coadă ce i-a mai rămas, mai meșterește încoace, mai încolo, pune mâna pe amnar, scapără o schinteie în caerul de cânepă și-i gata.

— Sus cumetre, că acum ești lup și tu, ca toți lupii. Hai, aleargă una să se lipească bine, că uite, ți-se și intraurește coada, — vezi așa, bine... și mai tare și mai tare.

Si lupul fugea ca un smintit. La început de părere bună, c'a scăpat de rușine și bucuros de coada lui în fața focului, — dar, mai la urmă, când a început să i se intraurească și blana și să'l ardă bobotaia—s'a prăpădit prin desişuri, de nu l'a mai întâlnit vulpea până-i hău, poate nici astăzi.

De atunci coadă de fuior la lup n'a mai văzut om pământean, dar zău nici vulpe cărând lemne prin pădure cu carul ei și cu boii ei. Nu mai chiorăsc puii de cioară minunându-se și iepurele-şoldan se poate odihni din partea asta, — dacă-l vor lăsa alți în pace.

Asta s'a întâmplat, pe când avea și vulpea boi...

Oradea mare.

A. MELIN.

CELE TREI PRIVIRI

Un om evlavios fu întrebat odată, cum se face că el în totdeauna își păstrează sângele rece, cu toate necazurile ce le întâmpină în viață. «Ei, bine, să știi că totdeauna sunt cu cea mai mare băgare de seamă la ochii mei, căci tot răul din lume, ca și binele, pătrunde prin simțurile omului, la inimă». Fiind întrebat, cum face lucrul acesta, zise: «În toate diminețile, înainte de a pleca la afaceri, fac următoarele trei lucruri: întâiu, privesc spre cer și-mi aduc aminte că acolo, sus, am cea mai principală afacere și înspre Acela are să mi se îndrepteze țința și silințele vieții mele; al doilea, plec ochii la pământ și mă gândesc de ce puțin loc am nevoie pentru a-mi găsi și eu acolo mormântul; în fine, al treilea, privesc de jur împrejur și mă gândesc la marea mulțime de oameni, cari au de pățimit și mai rău ca mine. În chipul acesta mă mângâiu de toate suferințele ce le îndur și trăiesc mulțumit și cu lumea și cu D-zeu».

(*L. Auerbacher*).

P. SVINȚIU.

FURNICA LA GREER

Pe poteca îngustă ce străbătea o livede, greerul înaintă, trist și abătut, cu capul pe piept, cu lacrimile pe obraz. Cu durerea în suflet se îndreptă spre casă.

Un vânt rece de toamnă suflă cu putere, cerul plumburiu se acoperise de nori negri și deși: natura, întristată, așteptă sosirea viforoasei ierni.

Aceasta mâhniă și mai mult pe bietul greer.

«Ce voiu deveni eu, își zicea el, dacă nu voiu găsi undeva ajutor și scăpare? Nemiloasa iarnă se apropie și eu nu am nici o provizie. Casa mea e goală și pustie. Oh, ce neîndurată a fost furnica față de mine, cum a știut să-și

bată joc de un sărman greer ajuns în nevoie! Parc'o văd și acum cum râdea zicându-mi: «Astă vară ai tot cântat, mergi acum dar la jucat!»

N'apucă să sfârșească greerul și iată că deodată se ivi în calea sa cumătra coropeșniță.

— Încotro, domnule greer? Dar de ce ești așa de suferat, nu cumva ți s'a întâmplat ceva?»

— «O mare, foarte mare nenorocire, cucoană coropeșniță», răspunse el cu vocea stânsă de mâhnire, «sunt amenințat a muri de foame și de frig, nimeni nu vrea să mă ajute. Chiar acum mă întorc dela furnică, care, în loc să-mi dea ceva de ale mâncărei, m'a respins, bătându-și joc de starea mea nefericită, Oh, nenorocitul de mine, nu știi ce să fac, la cine să mă mai adresez!»

— «Nu te mâhni așa de tare, cumetre greer, că te voiu ajuta eu. Mâne dimineată plec la America, unde nădăduiesc să descopăr vre-o mină de aur și să mă întore milionară; de aceea poți tu să locuiești în casa mea până mă voiu întoarce din lunga mea călătorie. Veți găsi la mine tot ce-ți trebuie, nu-ți va lipsi nimic, te asigur. Vino dar și te așează în noua ta locuință».

Nu se poate descrie nemărginita bucurie a greerului, care cânta și săria, nemaștiind cum să mulțumiască bunei sale protectoare.

Îndată și porniră spre locuința coropeșniței, care începuseră numaidecât a-și aduna bagajul pentru a doua zi. Cum se revărsă de ziuă, își luă rămas bun dela greer.

— «Cale bună, cumătra coropeșniță, îi zise greerul la despărțire. Să dea D-zeu să te întorci cât mai curând milionară».

— «Să dea D-zeu! Rămâi cu bine și să te găsesc sănătos! îi răspunse ea și făcându-i un semn de adio își văzu de drum.

Nu trecu mult dela această întâmplare, când o alta veni să aducă o mare schimbare.

Eră o zi întunecoasă, când o ploaie torențială inundă ținutul unde trăiau, în complectă fericire, atât greerele în casa coropeșniței, cât și furnica în locuința sa. Ploaia prăpădi tot. Mai ales casa furnicei fu nimicită cu desăvârșire. Apa pătrunse prin toate camerele și coridoarele, acoperișul fu darâmat și casa sărmanei furnici fu prefăcută în ruină.

În această învălmășeală, când urgia cerească se lăsase pe pământ, furnica și familia ei, menită peirei, printr'o fericită întorsătură a soartei, ieșiră de sub dărâmături, fiind astfel scăpată din ghiarele morții. Ploaia încetă, șuvoaiele de apă se scurseră în pământ și proviziile furnicei fură luate demult la vale de curentul apei. Rămasă pe drumuri cu întreaga familie, fără adăpost și hrană, tremurând de frig și foame, își plângea ea groaznica nenorocire cu care soarta o lovise așa de greu.

Când disperarea ei ajunse la culme, când se credeă menită peirei, nemai sperând în nici un ajutor, se ivi greerul în calea nenorocirii sale. Auzind despre întâmplarea furnicei, veni să vadă și el nenorocirea, când o zări pe ea cu întregul neam plângând pe ruinele casei lor. La început furnica rămase ca trăznită când îl zări. Nici nu-i venea să creadă ochilor, dar văzând că greerul stă în ființă în fața ei, se aruncă la picioarele lui și-l rugă, cu lacrimile în ochi, să o ajute cu ce va putea, căci el, pe cât se pare, a scăpat de inundație.

— «În adevăr, zise el, eu am scăpat, căci coropeșnița care mi-a dăruit casa sa, și-a făcut-o așa fel, că am fost ferit de înec și eu și numeroasele proviziuni. Deci, cum vezi, pot să te ajut, cu toate că tu ți-ai bătut joc de mine și m'ai respins; dar eu le-am uitat pe toate! Vino la mine și ai să duci în pace această iarnă, până când la primăvară vei putea să-ți faci o locuință nouă».

Și așa se și întâmplă. Furnica se mută la greer cu toți ai săi și trăiră din belșug toată iarna.

Furnica însă își amintea foarte des trecuta ei purtare față

de greer și în fundul conștiinței sale aveà o mustrare care o chinuia cu atât mai mult, cu cât greerele aveà mai multă delicatețe atât pentru ea, cât și pentru ai săi. Se simția umilită de atâta mărinimie și în îngustimea minții sale, de câte ori nu s'a întrebat ea, de ce greerul, în loc de a o ajuta tocmai pe ea, care îl gonise așa fără milă, nu a căutat să profite de nenorocirea ei și să-și răzbune? Ea nu ținuse seamă nici de proverbul «Ce ție nu-ți place, altuia nu face», dar încă să aibă ideia de a face bine chiar celui ce-ți face rău. Cu cât se gândia mai mult la toate astea, cu atât simția mai tare înălțimea acestui suflet nobil, pe care nimeni din lumea ei de furnici nu l'ar fi putut măcar bănuî în acest sărman și nepricopsit greer.

... Așa e și în omenire. Câte vestminte bogate nu acopăr inimi de fiare, câte zdrențe nu acopăr cele mai nobile inimi!

«De aruncă cineva cu pietre în tine, tu să arunci în el cu pâine!» Acest lucru nu-l putea înțelege trufașa furnică. De ce l'o fi înțeles atât de bine sărăcăciosul și umilul greer?

Se vor întreba mulți: «Și ce-a folosit greerul, ertând răutatea furnicei și ajutând-o?»

Dar, ce a folosit furnica cu sgârcenia și răutatea ei? Mânia naturei i-a nimicit cu desăvârșire bogatele-i provizii și dacă greerul nu s'ar fi înduioșat de suferința ei, ce ar fi devenit? La ce i-a folosit, în acele momente grele, terribila ei sgârcenie?

Greerul? O, el erà cel mai fericit că a putut scăpa de la moarte o întreagă familie. Cine erau aceste suflete, puțin îi păsa. Principiile sale nu suferiseră întru nimic și mulțumirea lui sufletească se vădi foarte des în măiestritul său cântec.

Dacă în lume ar fi mai multe suflete cel puțin asemănătoare, dacă nu întocmai ca al greerului, o, desigur că ar fi mult mai puține nenorociri.

OAMENI DE ZAPADA

Era în dimineața primei zile a vacanței de Crăciun, când Mișulică se deșteptă și căscând privi prin fereastră afară pe stradă. Ca și când l'ar fi electrizat cineva, sări de odată din pat strigând: «Scoală Ionel» către fratele său, care de asemenea dormia în acea odaie, — «uite a căzut zăpada de o palmă de groasă!»

Deodată sări și Ionel din pat și se duse răpede la fereastră ca să privească și el la noul oaspe, ce se lăsase în timpul nopții peste pământul nostru.

«Mai întâi o să facem pe tata».

«Ei ce crezi Mișulică», — zise el cu bucurie — «o fi destul de moale omătul ca să putem face gogoloașe dintr'ânsul?».

Mișulică privi la termometrul dela fereastră și răspunse: «De sigur că se pot face gogoloașe.

Uite, termometrul arată o jumătate de grad de frig și profesorul nostru ne spusese zilele trecute, că numai când e ger mare, adică când zăpada îngheață, nu se lasă frământată.»

«Urra» — strigă Ionel — atunci știi ce Mișulică, aid' să facem oameni de zăpadă».

Această propunere plăcu lui Mișulică foarte mult. Iute se îmbrăcă și în câteva minute ședea la masă și își bea cafeaua cu lapte. «Tată» — zise Ionel — «ne dai voie să facem oameni de zăpadă în grădina?»

Tata lor surâse la aceste vorbe. «A» — zise el — «de aceea v'ați sculat așa de dimineață azi? Bine, eu v'aș da voie, numai dacă n'ați face niște matahale urâte de zăpadă!»

«O nu, o să chemăm și pe Petrișor» răspunse Mișulică, «el se pricepe foarte bine. Nu știi tată că Petrișor vrea să se facă sculptor ca și tatăș'o, care mai zilele trecute a isprăvit o statuie și Petrișor i-a ajutat; vezi dară că el se pricepe».

«Ei bine, atunci chemați-l» — zise tata surâzând din nou — «sunt curios ce o să faceți toți trei împreună».

«Mai întâi o să te facem pe tine tată», zise Mișulică cam cu gura altuia.

«Da da, și pe mama» adaugă răpede Ionel bătând din palme.

«Ei s'o vedem și pe asta» — zise tatăl râzând, — «numai să nu ne faceți mai frumoși decât sintem, căci altfel, mai ales mama, ar deveni prea trufașă la zilele ei de bătrânețe.»

Isprăvind cu cafeaua, amândoi copii eșiră zgomotoși din odaie și în curând se înapoiară dimpreună cu Petrișor și cu alți câțiva camarade de școală și se apucară de lucru în grădină. Mai întâi făcură un gogoloș cât pumnul de mare, îl aruncară în zăpadă, apoi îl tăvăliră până se mări atât de mult,

încât băieții noștri de abia îl mai puteau urni din loc.

«Acesta are să fie trunchiul» zise Petrișor, care era mai priceput și prin urmare șeful lucrărilor de artă, ear ceilalți îi urmau întocmai sfaturile. Dar când se așeze trunchiul pe cele două viitoare picioare, copii cu toată

... apăru... o damă subțirică și dragălașă...

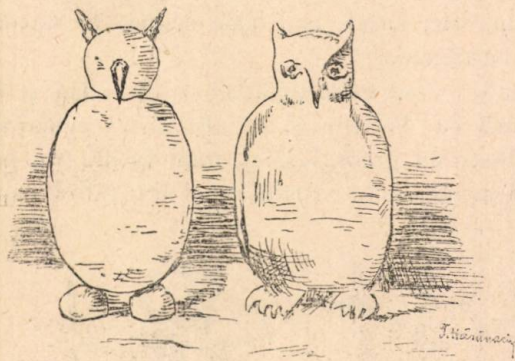
puterea lor, nu l' putură ridica și trebuiră să ceară ajutorul vizitiului Costache, pe care l' și scoaseră din grajd spre acest scop. Și vizitiul era un băiat bun și în fine cu ajutorul lui, izbutiră să pună trunchiul pe picioare fixându-l bine.

«Acuma băieți» — zise Petrișor — «până o să modelez eu trunchiul și picioarele; voi faceți un gogoloș pentru grumaz și altul pentru cap, ear tu Mișulică caută doi cărbuni și un morcov pentru ochi și nas și două lemne pentru facerea brațelor.»

Răpede plecă Mișulică cu alți doi camarazi ca să caute cele dorite. În același timp Petrișor modelă, cu ajutorul unei lopețe «după toate regulile artei», cele două picioare care, firește, nu prea eșiră «artistic», apoi se apucă de facerea burtei, a peptului și a umerilor. În total luat viitorul om de zăpadă se înfățișa destul de bine și copii erau veseli și se bucurau de progresul ce făceau, mai ales când un trecător pe acolo

îi încredință cu tot dinadisul, că până aici semăna foarte mult cu tatăl lor.

Măgulit de aceste cuvinte Petrișor se apucă acuma de săvârșirea lucrului principal al unui om, — adică de modelarea capului. Cu ajutorul

... apoi modelară o bufniță cu ochii înholbați...

După ce ceilalți copii împlântară în trunchiu bețele, în dreptul umerilor, și le învăliră cu zăpadă, Petrișor mai împodobî gura cu o lulea, făcută dintr'o pară de brad fixată de o nueluță scurtă și subțire și în fine, după ce căutară în podul casei un cilindru, din tinerețele tatălui lor îl puse pe cap. Bucuria copiilor nu mai avea

sfârșit, astfel că sgomotul cel mare a-trase la fereastră pe tata lui Mișulică, care fiind un om de asemenea vesel și văzând pe al doilea

Eu al d-sale, răsese din toată inima, mai ales că în adevăr asemenea eră destul de mare.

«Ei băieți» — zise

bătrânul — acuma

faceți și pe mama, dar cât mai frumoasă, și o să vedeți ce cadou plăcut o să primiți.

Această vorbă îi înflăcăără pe copii și mai mult. Cu un nou zel se apucară copii de lucru și în curând apărură lângă bătrânul tată o damă subțirică și dragălașă. Numai grumazul părea nițel cam gros din cauză

că trebuia să susțină greutatea capului. Când fu gata și mama *adevărată* apărură la fereastră, ca să privească isprava copiilor, zise surizând, că se crede ceva mai frumoasă. Tatăl însă răsplăti munca copiilor cu vreo câteva mere frumoase aduse repede din pivniță și fiecare primi câte două și câte o bucătică de cozonac. Petrișor însă primi trei mere.

Fiindcă după o muncă așa de obositoare le eră foame la toți, să nu ne mirăm că, în câteva clipite merele se făcură nevăzute. Drept recunoștință însă, după ce se săturară, mai făcură și alte li ghioaie.

Astfel modelară o bufniță uriașă cu ochii înholbați și cu un cioc ascuțit și curbat, făcut din două bucățele de morcov, apoi un iepuraș, căruia îi puseră labe și coadă adevărate și-i mai modelară, tot din zăpadă, două urechi lungi și comice la vedere.

În sfârșit mai făcură și un urs uriaș cu gura căscată și cu o limbă din o sdreanță roșă, și cu dinți ascuțiți, tăiați din fășii de cartofi, iar în labe îi puseră o boată sdravănă.

Ear drept recunoștință, că Costache le-a dat tot ajutorul de care au avut nevoie, l-au închipuit și pe dânsul, cu o țigară mare de foi în gură, cu măturoiul său și pe cap i-au pus, drept pălărie, strachină în care da grăunțe găinelor.

Prin urmare, tineri cititori, n'ar fi rău dacă ați urma și voi pilda lui Petrișor și a camarazilor lui și dacă veți reuși trimiteți și «Amicului

Și drept recunoștință l-au închipuit și pe Costache.

tinereime» o scrisorică despre invențiile ce le veți fi făcut. Încercați se faceți și voi altceva, spre pildă să faceți un.... dar, ce? să vă dau eu toate ideile, ia mai gândiți-vă și voi și închipuiți altele, de care să ne minunăm și noi.

MOȘ RADU.

ARITMOGRIF.

5. 2. 7. 9. 3. Numele unui scriitor rus.
13. 1. 2. 3. 16. Nume ovreesce.
7. 2. 16. 10. 20. Numele unui județ din România.
19. 7. 10. 20. 17. O monetă.
17. 10. 20. 10. 7. Pasere scumpă.
10. 7. 3. 17. 3. Animal.
5. 7. 10. 4. 10. Unealtă de agricultură.

Literile dela mijloc, cetite de sus în jos, dau numele unei țări.

Deslegarea se va publica, împreună cu numele deslegătorilor în No. 8.

AL. I. GĂMĂNESCU — Craiova.

PROBLEMĂ.

Peste o pădure deasă trece un cârd de ciori. În urmă s'au lăsat din sbor și s'au pus câte una pe fiecare copac, iar una din ele a rămas fără copac.

După câțva timp de ședere, ciorile au plecat, iar la reîntoarcere s'au pus câte două pe fiecare copac, iar un copac a rămas fără ciori.

Câți copaci și câte ciori au fost? *3 copaci 4 ciori*

Rezultatul și numele celor cari îl vor găsi, se vor publica în No. 8.

LEON A. V.

DESLEGĂRI.

Aritmogriful din No. 5 este : Maroc, Iacob, Naroc (invers : coran), Epure, Rusia, Vulpe, Atena. Inițialele dau numele *Minerva*, zeița cugetării, a științii.

Ghicitoarea. Erau *trei* rațe. Una înainte, alta în mijloc și a treia în urmă, căci înotau una după alta.

Au mai trimis deslegări bune la *aritmogriful* și *ghicitoarea* din No. 5 următorii : VICT. DUMITRESCU BUMBEȘTI—București, ALEX. EROMNIMON și GEORGESCU N. ALEX.—București, MASTERO N. V.—Constanța. IONEL ȚĂRANU—București (3 rațe, nu ciori). Y-DRA—Galați (3 rațe, nu găște).

Aritmogriful l'au deslegat : DESPINA DRACOPOL—Galați, P. Z. NICOLAU—Ploști, I. NICOLAID—București, TRAIAN M. POPESCU—Galați, PROCA C. CONST. și SÂRBU St.—Tg.-Jiu.

Ghicitoarea singură : VIERU—Craiova (trei rațe, nu găște).

POȘTA

REDACȚIEI

D. I. STROE. E bună. Ne-ați face plăcere să ne vizitați. V. M. Arătați-ne întregul nume. Asemenea articole primim cu mare plăcere. I. DRĂGUȘANU—București. Mulțumim pentru cele scrise. Revista aceea este «Săzătoarea» din Fălticeni. Toate cele trimise se vor publica. N. I. ANUȘCĂ—Brăila. Se va publica. POPESCU S. I.—Caracal. Desemnul nu se poate face. ION ȚĂRANU—București. Aritmogriful în un număr viitor. P. Z. NICOLAU—Ploști. Altceva, din viața școlărească. LEONEL. Da, cu schimbări. La mai mulți : Răbdare.

La Redacția „AMICULUI TINERIMEI“ se găsesc de vânzare
exemplare complete și legate frumos, anii II, III și IV, fiecare cu
prețul de Lei 4.

Domnii, cari doresc a se abona pentru anul corent, care începe
cu 1 Octombrie, sunt rugați a trimite de urgență abonamentul.

Domnii, cari au primit numerile apărute sunt considerați ca
abonați și îi rugăm a ne trimite abonamentul.

Direcțiunea „AMICULUI TINERIMEI“ roaga pe toți iubitorii de
buna îndreptare a tineretului nostru, cari doresc a colabora, să
ne trimită articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă
adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Tot ce privește abonamentele, expediția, etc., se va adresa
Institutului de arte grafice „MINERVA“, București, Bulevardul Aca-
demiei, No. 3. Ce privește redacția, se va adresa d-lui I. MOISIL
București, Șoseaua Kiselef, No. 3.

Tinerilor! răspândiți revista voastră cât puteți mai mult.

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului!

A APĂRUT:

Calendarul „Minervei”

PE 1908

Este al X-lea an de apariție al acestei utile și foarte frumoase publicațiuni periodice. Este, fără îndoială, cel mai prețios Calendar, recunoscut astfel de toate ziarele și revistele române. Neîntrecut ca execuție tehnică, împodobit cu cele mai reușite icoane din viața culturală și politică, coprinzător de multe și variate articole literare și științifice. Calendarul „Minervei” și-a câștigat în viața cetitorilor români un loc stabil. Conține șase planșe artistice. *Familia Regală* și *Familia princiară*. Apoi patru foi artistice de nemuritorul maestru Grigorescu dintre care una în 3 culori *Logofeteasa*, una în 2 culori *Dela pășune*, *Primăvara* și *Car cu boi* cele mai frumoase

■ ■ ■

perle ale maestrului

■ ■ ■

Calendarul este consacrat operelor neîntrecutului GRIGORESCU, după a cărui tablouri s'a reprodus

■ ■ ■

peste 150 de bucați.

■ ■ ■

PREȚUL LEI: 1.25

DE VÂNZARE LA TOATE LIBRĂRIILE

AMICUL
TINERIMEI

REVISTĂ
PENTRU
TINERIMEA
ȘCOLARĂ

LICEUL NAȚIONAL
BIBLIOTECĂ
BUCUREȘTI

BUCUREȘTI
INSTITUTUL
GRAFIC
MINERVA

DIRECTOR:
I. MOISIL

„MINERVA“
INSTITUT DE ARTE GRAFICE ȘI EDITURĂ
B-dul Academiei 3, — Edgar Quinet 4
BUCUREȘTI

A apărut:

CLIFE DE LINIȘTE

DE
AL. VLAHUȚĂ

PREȚUL LEI 1.50

De Vânzare la toate Librăriile

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

***** CULTURA *****
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 ***** M U N C A *****

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL:

În România Lei 5
 Afară de România Coroane 5

RAU FACI, RAU GASEȘTI

— Ah, ce răutăcios e Vasilică! zicea Mărioara într-o zi surorii sale Elena.

— Ce-a mai făcut? o întrebă aceasta.

— Un lucru de nesuferit, și care trebuie să fi supărat foarte mult pe Dumnezeu.

— Dar ce lucru, soro?

— O! dar eu sunt foarte încredințată că-și va primi pedeapsa într-o zi sau în alta, zise Mărioara, a cărei supărare crește la fiecare cuvânt.

— Ei, dar ce-a făcut? întrebă Elena, din ce în ce mai curioasă.

— Ce-a făcut? Ei bine, dragă Eleno, a vrut să înece o broască!

— Să înece o broască?! zise Mărioara abia ținându-și răsul.

— Da, o broască.

— Cum să înece o broască, soro? zise Elena, dar se poate una ca asta?

— De bună seamă că se poate; dar când Vasilică a văzut că i-ar trebui multă vreme ca să țină broasca sub apă, căci ea trăește, atunci a scos-o din apă, a pus-o pe niște surcele uscate, și a ars-o de vie, cu toate rugămintele mele de a o lăsa în pace.

— Ah! ce băiat crud! strigă Elena.

— Nu-i așa că bunul D-zeu îl va pedepsi?

— Fără îndoială că da, și mai întâi nu trebuie să ne mai jucăm cu el.

— De loc! răspunse Mărioara, și de altfel el totdeauna caută să ne facă rău.

— Ne vom juca foarte bine și fără dânsul, zise Elena, și acum vino să mai lucrăm în grădinița mea.

— Cu plăcere, răspunse Mărioara.

Grădinița, care și-o făcuse Elena, nu era mai mare ca o batistă, lucru ce n'a împedecat-o ca să nu-și facă și răzoare cu flori și chiar o vie și o grădinărie, pe cari le împodobî foarte frumos, așa că era simplă, mică, dar foarte plăcută. Mărioara și cu Elena, își admirau cu plăcere lucrarea lor.

În timpul acesta Elena observă că lipsia un bazin din mijlocul răzoarelor.

— Trebuie să săpăm unul, zise Mărioara, care se încredință de drepitatea acestei observațiuni.

După câteva minute, bazinul fu săpat și o sticlură mică plină cu apă, formă centrul.

Acuma cele două surori erau încântate. Dar vai! fericirea de multe ori nu dăinuște mult.

Vasilică, pe care Mărioara îl lăsase în fundul grădinei chinuind broasca, apărî deodată lângă dânsle.

— Ah! ce grădiniță frumoasă, zise el cu un glas batjocoritor.

— Fugi de acolo mișelule! noi n'o să ne mai jucăm cu un răutăcios ca tine, îi zise Elena.

— Adică ce credeți voi, că eu țin mult la societatea a două proaste ca voi?

— Proaste cum suntem, dar noi știm să ne petrecem fără să facem rău la nimeni.

Frumoasă petrecere! să faci o grădină pentru furnici, și zicând acestea, Vasilică începî să strice grădinița cu picioarele, spărgând și sticla, așa că nu mai rămase nimic din ea.

Mărioara și Elena începură să plângă.

Mama lor alergă îndată să vadă ce s'a întâmplat, dar Vasilică, mulțumit de noua sa faptă urâtă, fugise râzând în hohote. Amândouă surorile povestiră mamei lor cele întâmplate, care, foarte supărată, alergă după copilul cel rău, spre a-l pedepsi, dar i-a fost peste putință să-l găsească.

Vasilică, care săreă și se agăță ca o pisică, se suî într'un copac, și

când văzù că mama sa se depărtă, începù să strige de sus : «Prinde-mă mamă dacă poți!».

Apoi, fericit că a fost lăsat în pace, căci el nu se gândeà la urmări, și ce i-ar fi făcut mama sa, începù să privească pe deasupra zidului vecin.

— Asta-mi va face plăcere ! zise el.

Și scoborându-se din copac, își umplù buzunarele cu pietre, și-și ocupă apoi earăși locul pe care-l părăsise.

Vecinul lor își făcuse de curând o florărie foarte frumoasă, acoperită cu geamuri, și se așează mai deoparte ca s'o privească și să o admire. Dar, fie din cauza căldurei, fie din cauza oboselei, adormi.

Vasilică, observă toate acestea dintr'o aruncătură de ochi. Și fiind bine ascuns în copacul său, începù bombardarea florăriei vecinului.

Zing ! zing ! zing ! fiecare piatră își ajungeà ținta, și spârgeà un geam al florăriei. Zing ! zing ! zing ! la fiecare spargere de geam. Vasilică se bucurà singur, și fiind bine ascuns în frunziș, râdea ca un nebun.

Vecinul, dormea sforăind lângă florărie. Dar zgomotul acesta necurmat de geamuri sparte, se sfârși prin intrarea lui mai adâncă în urechile stăpânului.

— Ce-o fi ? fu prima vorbă pe care o scoase vecinul când se trezi.

Zing, fu răspunsul lui Vasilică, care aruncase din nou o piatră, și care nu-și greși ținta.

Vecinul, văzând că-i va sparge toate geamurile, și neștiind cine este răufăcătorul, se uită împrejur, dar nu vedeà pe nimene, căci Vasilică se ținea bine ascuns în frunziș.

Pietrele curgeau unele după altele, negreșindu-și nici una direcția, lucru ce măria disperarea vecinului.

Vasilică însă, râdea de se prăpădea.

Zgomotul de geamuri sparte însă, atrăsese și atenția vecinilor mai depărtați, și unul dintre ei, zări în fine de unde plecau pietrele și strigă deodată :

«Asta vine din grădina lui Vasilică».

Vasilică văzându-se descoperit, se lăsă așa de repede din copacul său încât își juli amândouă picioarele.

În acest timp, vecinul știind către cine trebuie să se îndrepteze, veni roșu de mânie la mama lui Vasilică, care află și ea de ceeace se petreceà.

Sărmanul om ziceà să aducă poliția pentru ca să caute pe răufăcătorul prin grădină.

Mama lui Vasilică încercă să-l liniștească zicându-i că-l va despăgubi.

Cu multă greutate se liniști în fine vecinul, care spunea că o va costa mai mult de o sută de lei.

Marioara și Elena, rămaseră înmărmurite de reaua purtare a fratelui lor.

Mama lor luă în sfârșit pe un servitor ca să-l caute prin grădină.

Dar în zadar l'au căutat peste tot locul. Il căutase în toți copacii, în toate colțurile grădinei, dar n'a găsit pe nimeni. Mama lui Vasilică s'a speriat foarte tare crezând că o fi căzut în bazinul cu apă, și s'o fi înecat, căci bazinul era mai adânc de un metru.

Servitorul se pregătia să caute în bazin, când deodată se auziră țipete înspăimântătoare.

— «O ! Dumnezeu! asta e vocea lui Vasilică... dar de unde se aude?»

— Țipetele vin din grădinița cea mică, zise servitorul ; mă mir cum a intrat acolo când cheia e la mine ?

— Asta-i ! bietul copil o fi sărit zidul, și și-o fi rupt vre-un picior, strigă mama lui Vasilică, repezindu-se spre grădiniță, pe care servitorul o deschise repede cu cheia.

O privilegii înspăimântătoare li se înfățișa dinaintea ochilor. Vasilica, cu fața și cu mâinile umflate îngrozitor, se zvârcolea pe pământ cerând ajutor.

— O Dumnezeu ! strigă servitorul, examinând fața aproape de nerecunoscut a copilului ; nenorocitul a voit să chinue albinele, și acestea l'au adus în starea în care se găsește.

Servitorul avea dreptate.

Vasilică, care auzise pe proprietarul florăriei, că vine să se plângă mamei sale, sări zidul în grădinița albinăriei sperând că acolo se va ascunde bine. Mai întâi el se așează sub un copac. Dar voind să-și facă o ocupație oarecare, potrivită cu gusturile sale, dădă cu ochii de stupii albinelor. Când văzu că nu e nici una pe afară zise : «Ce lighioane uricioase, nu-ți dau voe să te apropii de ele că te înțeapă, am să le dau foc». Zicând acestea își scoase chibriturile din buzunar, care nu-i lipseau niciodată, și cum se apropiă din ce în ce mai mult de stupi, pentru ași putea împlini planul său cel drăcesc, albinele, cari nu suferă să fie examinate de aproape de către streini, năvăliră asupra lui, îl înțepară și-l aduseră în starea în care îl găsisese mama sa.

Se îmbolnăvi de friguri, niște friguri rele, care durară opt zile, în care timp i se părea că vede înaintea ochilor lui numai broaște arzând și albine venind amenințătoare ca să-l împungă. Legat cu oblojele zi și noapte, el se lupta în buiguiala sa cu aceste ființe cărora le făcuse rău.

Însănătoșindu-se în fine, și cum se căia de cele suferite, mama sa îi zise cu asprime :

«Ceeace ai suferit, este dreapta pedeapsă pentru nevrednica ta purtare, căci : *rău faci, rău găsești.*

ALEX. VASILESCU

COPILUL ÎNGÂMFAT

Gheorghită era un copil foarte neastâmpărat și îngâmfat. Tatăl său, un biet fierar, care d'abia 'și câștiga hrana prin munca mânelor sale, a făcut ce-a făcut și cu multe greutate l-a dat și pe el la școală.

Aci ce-i dreptul învăța binișor, dar văzându-se la școală, se purta cam mândru cu ai săi. Se făcuse un îngâmfat și jumătate. Când venia acasă, în loc să sărute mâna părinților săi și să le arate ce-a făcut la școală, trântea cărțile pe unde nimerea și alerga la bucătărie întrebând de mâncare, dacă e gata. La masă nu-i mai plăcea nimica, toate erau proaste și fără gust: mâncări țărănești, cum le zicea el. Cum i se rupea ghetetele, nu mai mergea la școală și bietul tată-său își punea pielea în saramură de-i făcea ghetete, că de, zicea el, Gheorghită al meu are dreptate, e și el acuma printre băeți cum se cade și i-e rușine să fie cu ghetete rupte.

Odată Gheorghită trecea pe drum cu mai mulți prieteni, râzând și spunând câte și mai câte. La o răspântie se întâlnește cu tatăl său, care ducea 2 drugi de fier în spinare și o legătură în mână. Gheorghită nu numai că nu-i veni în ajutor ca să-i ia măcar legătura, dar se făcu că nici nu-l vede și trecu înainte fără a-l saluta. Bietul tată înghiți și plecă necăjit înainte. Își propuse să pedepsească pe nerecunoscătorul fiu, care-și uită de datoria ce-o are față de tatăl său, care i-a dat viață și care l-a crescut.

Când Gheorghită veni acasă găsi poarta închisă.

Incepu să plângă și să se roage și cu greu i-o deschise măsă. În casă îl luă tată-său și-i trase o bătaie de-o ține minte și astăzi. Gheorghită în genunchi ceru iertare și făgădui că se va îndrepta. Și într'adevăr s'a ținut de cuvânt, el s'a făcut un băiat de treabă și de câte ori tatăl său era într'o nevoie el săria vesel și-l ajuta.

Azi are patru copii cuminți și silitori și cu mare poftă le povestește și lor această pățanie.

Să nu te 'ngâmfi nici odată, când te crezi mare.

IULIAN DRAGUȘANU.

FOLOASELE CUNOAȘTERII LIMBILOR STRAINE.

(POVESTIRE).

Cu toții am citit în Sf. Scriptură minunea limbilor de foc, cari scoborîră din cer peste ucenici Mântuitorului și făcură cunoscute acestor oameni evlavioși, fel de fel de limbi, de cari ei aveau nevoie, spre a predica Evanghelia la toată lumea.

Minunea făcù atunci pentru Apostoli, ceia ce face pentru noi astăzi munca; căci este un studiu foarte folositor, studiul limbilor, un studiu care ne pune în legătură cu toate popoarele și care ne dă întreaga lume ca patrie.

Cam aceasta eră și părerea părinților lui Edmond de Grancey, cari posedau multe pămînturi într'una din cele mai frumoase provincii ale Franței. Măcar că nu știau ei limbi străine, dar înțeleseră de ce mare folos poate să fie acest studiu pentru micuțul lor copil.

«Nici un om pe lume nu știe ce soartă va avea pe viitor» zicea adesea baronul de Grancey. «Eu vreau ca Edmond al meu, în caz când ar trebui să călătorească vreo dată, să nu se simtă străin în nici o țară. Mi-aduc aminte de încurcătura în care intrasem fiind-că nu știam nemțește, când fui luat prizonier în Prusia, în timpul războiului de șapte ani.

Înzestrat, cu înclinări bune, Edmond se folosi repede de lecțiunile învățaților săi dascăli, însărcinați cu luminarea sa. Încă la vârsta de doisprezece ani, el citia plăcutele fabule ale lui Lessing, în nemțește, istoria Angliei de Hume, frumoasele drame lirice de Metastasio, acest poem italian, în graiu atât de frumos! El se exprima cu ușurință îndesulătoare în trei limbi, și fără a pune în socoteală limba mamei sale, pe care o știa pe deplin, el putea scrie aproape fără greșală o scrisoare în italienește, în nemțește și în englezește. Tocmai atunci izbucni revoluția franceză. Baronul de Grancey, care nu întrebuițase averea sa, decât să